

Miasto Kielce

Aktualizacja ratingu

Tłumaczenie z języka angielskiego patrz strona 5

Ratingi

Długoterminowy międzynarodowy IDR (Issuer Default Rating) w walucie zagranicznej	BBB
Długoterminowy międzynarodowy IDR (Issuer Default Rating) w walucie krajowej	BBB
Długoterminowy krajowy	A+(pol)

Perspektywa ratingu

Długoterminowego IDR w walucie zagranicznej	Stabilna
Długoterminowego IDR w walucie krajowej	Stabilna
Długoterminowego krajowego	Stabilna

Wybrane dane

Miasto Kielce

	31.12 2017	31.12 2016
Dochody operacyjne (mln zł)	1.124,2	1.063,4
Zadłużenie (mln zł)	765,4	704,5
Nadwyżka operacyjna / Dochody operacyjne (%)	5,50	6,47
Obsługa długu/Dochody bieżące (%)	6,67	7,95
Dług/Nadwyżka bieżąca (lata)	17,4	13,6
Nadwyżka operacyjna/ Odsetki zapłacone (x)	3,40	4,00
Wydatki majątkowe/ Wydatki ogółem (%)	14,19	11,39
Nadwyżka(deficyt) przed obsługą długu/Dochody ogółem (bez nowego zadłużenia) (%)	-3,41	-3,27
Nadwyżka bieżąca/ Wydatki majątkowe (%)	23,39	37,49

Raporty specjalne

[Otoczenie prawne samorządów w Polsce \(marzec 2014\)](#)

[Interpretacja wskaźników finansowych w analizach kredytowych jednostek samorządu terytorialnego \(luty 2016\)](#)

[Polish LRGs Debt Dashboard September 2017 \(wrzesień 2017\)](#)

[Poland – Ratings Navigator \(wrzesień 2017\)](#)

[Perspektywy dla Polskich Miast \(październik 2017\)](#)

Analizy

Magdalena Mikołajczak
+48 22 338 62 85
magdalena.mikolajczak@fitchratings.com

Renata Dobrzyńska
+48 22 338 62 82
renata.dobrzynska@fitchratings.com

Anna Drewnowska-Sus
+48 22 338 6284
anna.drewnowska-sus@fitchratings.com

Główne czynniki ratingu

Ratingi potwierdzone: Ratingi Miasta Kielce odzwierciedlą niezmienną opinię Fitch, że Miasto utrzyma zadowalające wyniki operacyjne z marżą operacyjną około 5%-7% i nadwyżką operacyjną wystarczającą do rocznej obsługi zadłużenia.

Presja na wydatki operacyjne: W 2017r. Kielce osiągnęły zadowalającą nadwyżkę operacyjną: 62 mln zł (2016r.: 69 mln zł). Wydatki operacyjne wzrosły o 4,7%, tj. powyżej 3,7%-owego wzrostu dochodów operacyjnych (po wyłączeniu transferów na „Rodzina 500+”). W 2018r. Fitch spodziewa się, że wyniki operacyjne Kielc pozostaną na poziomie 2017r. Głównie ze względu na rosnącą presję na wydatki operacyjne w sektorze oświaty oraz rosnące płace. Ponadto w związku z wyborami lokalnymi zaplanowanymi na 2018r. jest mało prawdopodobne, by Miasto wdrożyło znaczne cięcia wydatków lub istotnie zwiększało podatki i opłaty lokalne.

W wyniku tego zdaniem Fitch w 2018r. wskaźnik spłaty długu (dług do nadwyżki bieżącej) przejściowo pogorszy się do około 18 lat (2017r.: 17,4 lat). Powinien jednak poprawić się do poziomu poniżej 15 lat w 2020r. Fitch uważa, że od 2019r. wyniki operacyjne Kielc mogą ulec poprawie na skutek rosnących dochodów podatkowych wspieranych przez pozytywne trendy w gospodarce krajowej i lokalnej. Uważamy, że Miasto ma pewną możliwość zwiększenia swoich dochodów, ponieważ stawki podatków lokalnych są ustalone poniżej ustawowych stawek maksymalnych.

Rosnące zadłużenie: Fitch oczekuje, że w latach 2018-2020 zadłużenie bezpośrednie będzie stopniowo rosło na skutek finansowania inwestycji infrastrukturalnych. Jednak uważamy, że pomimo wzrostu pozostanie ono na poziomie poniżej 75% dochodów bieżących. Na koniec 2017r. zadłużenie bezpośrednie wyniosło 765 mln zł i stanowiło 68% dochodów bieżących (2016r.: 705 mln zł lub 66%).

Rosnące wydatki majątkowe: Wydatki majątkowe wzrosły z 139 mln zł w 2016r. do 188 mln zł w 2017r. Zdaniem Fitch, wydatki majątkowe mogą wynosić 230 mln-250 mln zł rocznie w latach 2018-2020 (16%-17% wydatków ogółem), ponieważ Miasto realizuje inwestycje współfinansowane środkami unijnymi. Główne obszary inwestycji Miasta dotyczą lokalnej infrastruktury, w tym dróg, parku technologicznego, transportu publicznego i budownictwa mieszkaniowego. Według Fitch wydatki majątkowe będą w połowie finansowane z dochodów majątkowych (głównie dotacji unijnych), natomiast pozostała część z nadwyżek bieżących oraz nowego zadłużenia.

Dobre zarządzanie: Władze Miasta stosują ostrożne podejście do budżetowania. Miasto ostrożnie planuje dochody operacyjne i zazwyczaj dochody wykonane na koniec roku są wyższe niż zaplanowane w uchwale budżetowej. Uważamy, że Miasto ma pewną możliwość zwiększenia swoich dochodów, ponieważ stawki podatków lokalnych są ustalone poniżej ustawowych stawek maksymalnych. Fitch uważa również, że utrzymywanie stałej kontroli nad wydatkami operacyjnymi w średnim okresie będzie miało znaczenie dla utrzymania ratingów na obecnym poziomie.

Gospodarka lokalna: Kielce są średniej wielkości miastem liczącym około 200.000 mieszkańców. Gospodarka Miasta jest zdywersyfikowana, jednak słabsza niż w innych miastach będących stolicami województw. PKB na mieszkańca w 2015r. (ostatnie dostępne dane) dla podregionu kieleckiego, który obejmuje Kielce i okoliczne miejscowości, wynosił 79% średniej krajowej. Zdaniem Fitch wskaźniki ekonomiczne dla Miasta powinny być na poziomie średniej krajowej, ponieważ jest ono najsilniejszym ośrodkiem w podregionie. Według prognoz Fitch PKB dla Polski będzie rósł o 3,4% rocznie w średnim okresie.

Czynniki zmiany ratingu

Pogorszenie wskaźników długu: Brak poprawy wskaźnika zadłużenia do nadwyżki bieżącej do poniżej 15 lat w sposób trwały lub znaczny wzrost zadłużenia ogółem i zobowiązań pośrednich netto powyżej 100% dochodów bieżących mogą spowodować obniżenie ratingu.

Poprawa wyników operacyjnych: Ratingi mogą zostać podniesione, jeżeli Miasto poprawi marżę operacyjną do 10% i utrzyma zadłużenie na umiarkowanym poziomie.

Załącznik A

Miasto Kielce (mln zł)	2013	2014	2015	2016	2017
Podatki	328,1	344,4	357,9	380,8	405,5
Transfery otrzymane (dotacje i subwencje)	416,4	417,0	408,7	490,2	532,4
Oplaty i pozostałe dochody operacyjne	164,5	180,1	195,0	192,4	186,3
Dochody operacyjne	909,0	941,5	961,6	1.063,4	1.124,2
Wydatki operacyjne	-832,7	-872,7	-884,9	-994,6	-1.062,4
Nadwyżka operacyjna	76,3	68,8	76,7	68,8	61,8
Dochody finansowe	1,0	0,5	0,5	0,3	0,2
Odsetki zapłacone	-16,3	-16,7	-15,6	-17,1	-18,0
Nadwyżka bieżąca	61,0	52,6	61,6	52,0	44,0
Dochody majątkowe	115,5	114,3	129,1	50,3	102,3
Wydatki majątkowe	-213,8	-219,1	-303,8	-138,7	-188,1
Bilans majątkowy	-98,3	-104,8	-174,7	-88,4	-85,8
Nadwyżka (Deficyt) przed obsługą zadłużenia	-37,3	-52,2	-113,1	-36,4	-41,8
Nowe zadłużenie	76,6	76,0	131,6	107,4	118,2
Splata zadłużenia	-55,2	-47,8	-35,4	-67,5	-57,0
Zmiana zadłużenia netto	21,4	28,2	96,2	39,9	61,2
Wynik budżetu ogółem	-15,9	-24,0	-16,9	3,5	19,4
ZADŁUŻENIE					
Krótkoterminowe	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Długoterminowe	541,1	569,2	665,1	704,5	765,4
Zadłużenie bezpośrednie	541,1	569,2	665,1	704,5	765,4
+ Inne zobowiązania dłużne	0,0	0,0	0,0	-	-
Zadłużenie ogółem	541,1	569,2	665,1	704,5	765,4
- Wolne środki	66,8	42,8	25,8	29,4	48,8
Zadłużenie ogółem netto	474,3	526,4	639,3	675,1	716,6
+ Udzielone poręczenia	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
+ Zadłużenie spółek komunalnych oraz SPZOZ-ów (bez poręczeń)	55,8	96,5	121,8	108,4	99,5
Ogółem zadłużenie i zobowiązania pośrednie netto	530,1	622,9	761,1	783,5	816,1
Memo					
udział zadłużenia w walutach obcych (%)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
udział emisji w zadłużeniu ogółem (%)	15,9	15,0	12,6	11,6	10,5
udział zadłużenia o oprocentowaniu stałym (%)	0,7	0,5	0,4	1,0	0,8

Źródło: Obliczenia Fitch na podstawie budżetów Miasta

Załącznik B

Miasto Kielce

	2013	2014	2015	2016	2017
Wskaźniki budżetowe					
Nadwyżka operacyjna/ Dochody operacyjne (%)	8,39	7,31	7,98	6,47	5,5
Nadwyżka bieżąca/ Dochody bieżące ^a (%)	6,7	5,58	6,4	4,89	3,91
Nadwyżka (deficyt) przed obsługą zadłużenia/ Dochody ogółem ^b (%)	-3,64	-4,94	-10,36	-3,27	-3,41
Wynik budżetu ogółem/ Dochody ogółem (%)	-1,55	-2,27	-1,55	0,31	1,58
Wzrost dochodów operacyjnych (% zmiana w ciągu roku)	b.d.	3,58	2,13	10,59	5,72
Wzrost wydatków operacyjnych (% zmiana w ciągu roku)	b.d.	4,8	1,4	12,4	6,82
Wzrost nadwyżki bieżącej (% zmiana w ciągu roku)	b.d.	-13,77	17,11	-15,58	-15,38
Wskaźniki zadłużenia					
Wzrost zadłużenia bezpośredniego (% zmiana w ciągu roku)	b.d.	5,19	16,85	5,92	8,64
Odsetki zapłacone/ Dochody operacyjne (%)	1,79	1,77	1,62	1,61	1,6
Nadwyżka operacyjna/ Odsetki zapłacone (wielokrotność)	4,7	4,1	4,9	4	3,4
Obsługa zadłużenia bezpośredniego /dochody bieżące (%)	7,86	6,85	5,3	7,95	6,67
Obsługa zadłużenia bezpośredniego /nadwyżka operacyjna (%)	93,71	93,75	66,49	122,97	121,36
Zadłużenie bezpośrednie/ Dochody bieżące (%)	59,46	60,42	69,13	66,23	68,07
Zadłużenie ogółem/ Dochody bieżące (%)	59,46	60,42	69,13	66,23	68,07
Zadłużenie bezpośrednie/ Nadwyżka bieżąca (lata)	8,87	10,82	10,8	13,55	17,4
Ogółem zadłużenie i zobowiązania pośrednie netto/ Dochody bieżące (%)	58,25	66,13	79,11	73,66	72,58
Zadłużenie ogółem/ Nadwyżka bieżąca (lata)	8,87	10,82	10,8	13,55	17,4
Zadłużenie bezpośrednie/ PKB (%)	7,88	8,07	9,1	-	-
Zadłużenia bezpośrednie na mieszkańca (zł)	2.706	2.860	3.359	3.558	3.866
Wskaźniki dochodów					
Dochody operacyjne/ Planowane dochody operacyjne (%)	104,88	105,64	104,31	111,06	103,48
Dochody podatkowe/ Dochody operacyjne (%)	36,09	36,58	37,22	35,81	36,07
Podatki lokalne/ Dochody podatkowe ogółem	34,47	32,81	33	34,09	32,01
Otrzymane transfery bieżące/ Dochody operacyjne (%)	45,81	44,29	42,5	46,1	47,36
Dochody operacyjne/ Dochody ogółem ^b (%)	88,64	89,13	88,12	95,46	91,64
Dochody ogółem ^c na mieszkańca (zł)	5.128	5.308	5.511	5.626	6.196
Wskaźniki wydatków					
Wydatki operacyjne/ Planowane wydatki operacyjne (%)	103,38	104,54	102,64	110,3	102,66
Wydatki na wynagrodzenia/ Wydatki operacyjne (%)	46,78	46,03	46,17	43,13	40,28
Transfery bieżące/ Wydatki operacyjne (%)	9,56	8,91	8,81	8,47	8,75
Wydatki majątkowe/ Planowane wydatki majątkowe (%)	78,09	69,75	130,61	76,59	64,22
Wydatki majątkowe/ Wydatki ogółem (%)	19,12	18,95	24,51	11,39	14,19
Wydatki majątkowe/ Lokalny PKB (%)	3,11	3,1	4,16	-	-
Wydatki ogółem ^d na mieszkańca (zł)	5.590	5.811	6.261	6.151	6.694
Finansowanie wydatków majątkowych					
Nadwyżka bieżąca/ Wydatki majątkowe (%)	28,53	24,01	20,28	37,49	23,39
Dochody majątkowe/ Wydatki majątkowe (%)	54,02	52,17	42,5	36,27	54,39
Zmiana zadłużenia netto/ Wydatki majątkowe (%)	10,01	12,87	31,67	28,77	32,54

^a wraz z dochodami finansowym^b bez nowego zadłużenia

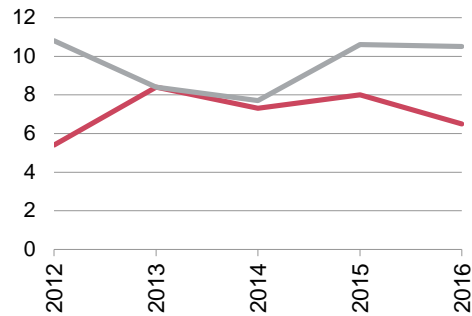
b.d. – brak danych

Źródło: Fitch na podstawie budżetów Miasta

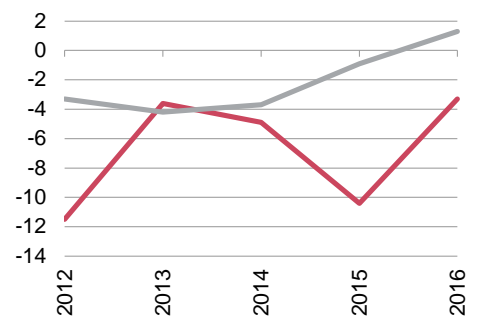
Załącznik C Miasto Kielce

Grupa porównawcza

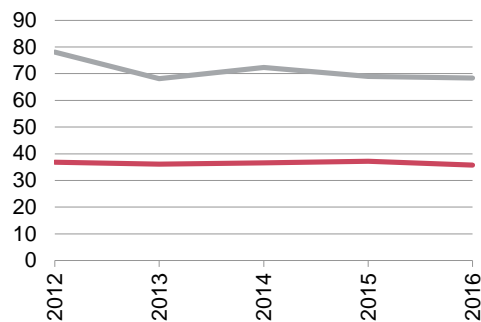
Nadwyżka operacyjna
% dochodów operacyjnych

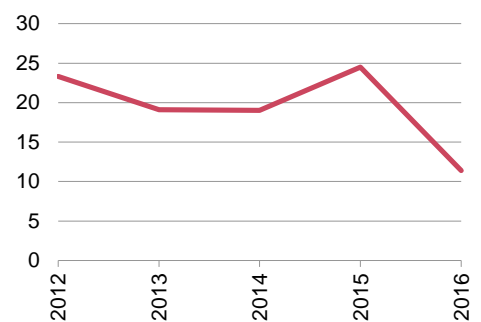
Nadwyżka (Deficyt)
% dochodów ogółem

Podatki
% dochodów operacyjnych

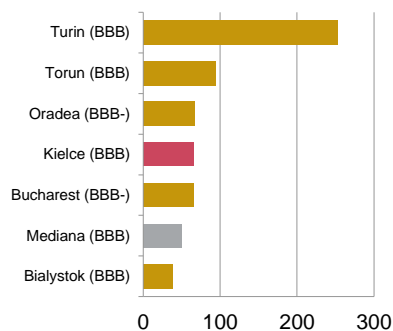
Wydatki majątkowe
% wydatków ogółem

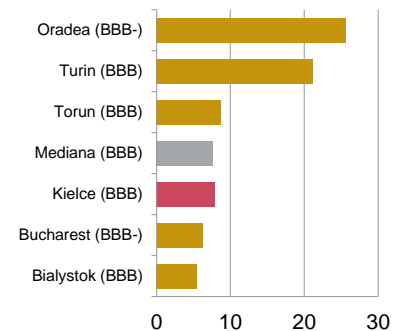
— Miasto Kielce

— Mediana dla grupy porównawczej
BBB

Zadłużenie do dochodów bieżących
(%) 2016

Obsługa zadłużenia do dochodów bieżących
(%) 2016

Tłumaczenie z oryginału opublikowanego dnia 09.04.2018r. w języku angielskim. Wersja angielska jest wiążąca.

Powyższe ratingi zostały nadane lub zaktualizowane na zlecenie podmiotu ocenianego/emidenta lub podmiotów z nim powiązanych. Ewentualne odstępstwa od tej reguły zostały wymienione poniżej.

WSZYSTKIE RATINGI FITCH PODLEGAJĄ PEWNYM OGRANICZENIOM ORAZ WYŁĄCZENIOM ODPOWIEDZIALNOŚCI. PROSIMY O ZAPOZNANIE SIĘ Z TYMI OGRANICZENIAMI I WYŁĄCZENIAMI ODPOWIEDZIALNOŚCI NA STRONIE FITCH: [HTTPS://FITCHRATINGS.COM/UNDERSTANDINGCREDITRATINGS](https://fitchratings.com/understandingcreditratings). PONADTO, NA STRONIE AGENCJI „WWW.FITCHRATINGS.COM” ZNAJDUJĄ SIĘ PUBLICZNIE DOSTĘPNE DEFINICJE RATINGÓW ORAZ ZASADY ICH STOSOWANIA. OPUBLIKOWANE TAM RATINGI, KRYTERIA ORAZ METODYKI SĄ W KAŻDEJ CHWILI DOSTĘPNE. NA STRONIE AGENCJI W SEKCJI „CODE OF CONDUCT” ZNAJDUJĄ SIĘ DOKUMENTY: CODE OF CONDUCT, CONFIDENTIALITY, CONFLICTS OF INTEREST, AFFILIATE FIREWALL, COMPLIANCE, A TAKŻE INNE ODPOWIEDNIE DOKUMENTY DOTYCZĄCE POLITYKI I PROCEDUR STOSOWANYCH PRZEZ FITCH. FITCH MÓGŁ RÓWNIEŻ ZREALIZOWAĆ INNĄ, DOZWOLONĄ POD OBECNYMI REGULACJAMI, USŁUGĘ TEMU OCENIANEMU EMITENTOWI LUB POWIĄZANYM Z NIM PODMIOTOM TRZECIM. DALSZE INFORMACJE DOTYCZĄCE TEJ USŁUGI RATINGOWEJ, DLA KTÓREJ ANALITYK WIODĄCY JEST UMIEJSCOWIONY W PODMIOCIE ZAREJESTROWANYM W UE, MOŻNA ZNALEŻĆ NA STRONIE EMITENTA NA STRONIE INTERNETOWEJ FITCH.

Copyright © 2018 Fitch, Inc., Fitch Ratings Ltd. i jego podmioty zależne. 33 Whitehall Street, NY, NY 10004. Telefon: 1-800-753-4824, (212) 908-0500. Fax: (212) 480-4435. Kopiowanie lub wykorzystywanie w całości lub w części bez zgody jest zabronione. Wszelkie prawa zastrzeżone. W procesie nadawania i utrzymywania ratingów, jak również tworzenia innych raportów (łącznie z informacjami o prognozach), Fitch bazuje na faktycznych informacjach otrzymanych od emitentów i underwriterów i innych źródeł, które według Fitch są wiarygodne. Fitch przeprowadza rozsądne badanie faktycznych informacji, na których bazuje, zgodnie ze swoją metodyką oraz otrzymuje rozsądne potwierdzenie tych informacji w niezależnych źródłach, w miarę dostępności tych źródeł dla danego papieru wartościowego lub w danej jurysdykcji. Sposób weryfikacji faktów przez Fitch i zakres otrzymanej weryfikacji od stron trzecich będzie się różnić w zależności od charakteru danego papieru wartościowego i jego emitenta, wymogów i zwyczajów w jurysdykcji, w ramach której oceniany papier jest oferowany sprzedawany i/lub jest zlokalizowany emitent, dostępności i charakteru odpowiednich informacji publicznych, dostępu do Zarządu emitenta i jego doradców, dostępności do istniejących wcześniej informacji stron trzecich takich jak: raporty audytorów, zatwierdzone listy z procedurami, oceny, raporty aktuarialne, raporty inżynierskie, opinie prawne oraz innych raportów sporządzonych przez strony trzecie, dostępności niezależnych i kompetentnych źródeł weryfikujących w związku z konkretnym papierem wartościowym lub w danej jurysdykcji z której pochodzi emitent oraz szeregu innych czynników. Podmioty/osoby wykorzystujące ratingi Fitch powinni zrozumieć, że ani dokładniejsza weryfikacja faktów, ani jakkolwiek weryfikacja przez strony trzecie nie gwarantuje, że wszystkie informacje, na których bazuje Fitch w procesie nadania ratingu będą dokładne i kompletne. Ostatecznie, to emitent i jego doradcy są odpowiedzialni za dokładność informacji, które przekazują Fitch oraz rynkowi w dokumentach oferujących i innych raportach. W procesie nadawania ratingów Fitch musi polegać na pracy ekspertów, takich jak: niezależni audytorzy, jeśli chodzi o sprawozdania finansowe oraz prawnicy w zakresie kwestii prawnych i podatkowych. Ponadto, ratingi oraz prognozy dotyczące informacji finansowych oraz innych informacji z natury rzeczy dotyczą zdarzeń przyszłości i bazują na założeniach i oczekiwaniach dotyczących zdarzeń w przyszłości, które z natury rzeczy nie mogą zostać zweryfikowane jako fakty. W efekcie, pomimo jakiegokolwiek weryfikacji teraźniejszych faktów, na rating mogą wpływać przyszłe zdarzenia czy warunki, które nie zostały wzięte pod uwagę w momencie nadania lub potwierdzenia ratingu. Informacje zawarte w tym raporcie są prezentowane w oryginalnej postaci, bez żadnych gwarancji, a Fitch nie gwarantuje, że raport lub jakkolwiek jego zawartość spełni jakiegokolwiek oczekiwania odbiorcy raportu. Rating nadany przez Fitch jest opinią o wiarygodności kredytowej papieru wartościowego. Ta opinia jest oparta na kryteriach i metodykach, które Fitch ciągle ocenia i aktualizuje. Z tego względu, ratingi są pracą zbiorową w ramach Fitch i żadna osoba ani grupa osób nie jest samodzielnie za nie odpowiedzialna. Rating nie odzwierciedla ryzyka poniesienia strat na skutek innych ryzyk niż ryzyko kredytowe chyba, że ryzyka takie zostały przedstawił. Fitch nie jest zaangażowany w oferowanie lub sprzedaż jakichkolwiek papierów wartościowych. Wszystkie raporty Fitch są pracą zbiorową. Konkretnie osoby wskazane w tych raportach brały udział w opracowywaniu opinii w nich zawartych, ale nie są jedynymi za nie odpowiedzialnymi. Osoby te zostały wskazane jedynie jako osoby do kontaktu. Raport prezentujący rating nadany przez Fitch nie jest prospektem ani nie zastępuje informacji zebranych, sprawdzonych i przedstawianych inwestorom przez emitenta i jego agenta w związku ze sprzedażą papierów dłużnych. Ratingi mogą być zmienione lub wycofane w każdej chwili z różnych powodów i jest to suwerenna decyzja Fitch'a. Fitch nie oferuje żadnego doradztwa inwestycyjnego. Ratingi nie stanowią rekomendacji kupna, sprzedaży lub trzymania jakichkolwiek papierów wartościowych. Ratingi nie komentują poprawności cen rynkowych, przydatności jakiegokolwiek papieru wartościowego dla danego inwestora, charakterystyki zwolnień podatkowych lub zobowiązań podatkowych związanych z płatnościami z danym papierem wartościowym. Fitch otrzymuje wynagrodzenie od emitentów, ubezpieczycieli, gwarantów, innych instytucji oraz organizatorów za usługi ratingowe. Opłaty te zazwyczaj zamykają się w przedziale od 1.000 USD do 750.000 USD (lub równowartości tej kwoty w innych walutach) za emisję. W niektórych wypadkach Fitch ocenia wszystkie lub dużą część emisji danego emitenta, lub ubezpieczonych lub gwarantowanych przez danego ubezpieczyciela lub gwaranta, w ramach jednej opłaty rocznej. Taka opłata kształtuje się w przedziale od 10.000 USD do 1.500.000 USD (lub równowartość tej kwoty w innych walutach). Nadanie, publikacja i dystrybucja ratingu przez Fitch nie stanowi zgody Fitch'a do używania jego nazwy w roli eksperta w związku z jakąkolwiek rejestracją w ramach przepisów o publicznym obrocie papierów wartościowych w USA, ustawy „Financial Services and Markets Act” z 2000 roku w Wielkiej Brytanii (United Kingdom) lub podobnych praw i regulacji w każdym innym państwie. Z powodu relatywnej efektywności elektronicznej publikacji i dystrybucji, analizy Fitch mogą być dostępne dla prenumeratorów tych wersji do 3 dni wcześniej niż dla prenumeratorów wersji drukowanej. Informacja dotycząca tylko Australii, Nowej Zelandii, Tajwanu, Korei Południowej: Fitch Australia Pty Ltd posiada licencję na świadczenie usług finansowych w Australii (Australian Financial Services Licence no. 337123), upoważniającą do przyznawania ratingów kredytowych tylko klientom hurtowym (wholesale clients). Informacje o ratingach kredytowych publikowane przez Fitch nie są przeznaczone do wykorzystywania przez osoby, które są klientami detalicznymi w rozumieniu ustawy Corporations Act 2001.

Metodyki

International Local and Regional Governments
Rating Criteria – Outside the United States
(April 2016)
National Scale Ratings Criteria (March 2017)